

Pouseele B. & C°, Bedrijfsrevisoren

Ter Reigerie 7 bus 3, 8800 Roeselare

www.pouseele.be

Waardeverminderingen op handelsvorderingen

Pouseele B. & C°, Bedrijfsrevisoren

Waardeverminderingen en waarderingsregels

Artikel 28, § 1 K.B. W.Venn.

Elke vennootschap bepaalt de regels die, ... gelden voor ...
waardeverminderingen ...

Deze regels worden bepaald door het bestuursorgaan van de
vennootschap en vastgelegd in het [inventaris]boek ...

Ze worden samengevat in de toelichting ...

Pouseele B. & C°, Bedrijfsrevisoren

Vorzichtigheid, ~~oprechtheid~~ en goede trouw

Artikel 33 K.B. W.Venn.

Er moet rekening worden gehouden met alle voorzienbare risico's, mogelijke verliezen en ontwaarding, ontstaan tijdens het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft of tijdens voorgaande boekjaren, zelfs indien deze risico's, verliezen of ontwaarding slechts gekend zijn tussen de balansdatum en het ogenblik waarop de jaarrekening door het bestuursorgaan van de vennootschap wordt opgesteld.

Waardeverminderingen: boekhoudkundig

Artikel 68 K.B. W.Venn.

Op de vorderingen ... worden waardeverminderingen toegepast, zo er voor het geheel of een gedeelte van de vordering onzekerheid bestaat over de betaling hiervan op de vervalddag.

Onzekerheid over de betaling

Onzekerheid over de betaling op de vervaldag kan onder meer voortvloeien uit:

- insolventie van de debiteur
- betwisting van de vordering
- niet-invorderbaarheid van vorderingen op het buitenland omwille van politieke of andere belemmeringen
- klanten die van adres veranderd zijn en moeilijk te lokaliseren
- niet-betalers ondanks herhaalde aanmaningen, enz.
- gerechtelijk akkoord

Waardeverminderingen: boekhoudkundig

De gecumuleerde waardeverminderingen worden van de betrokken actiefpost afgetrokken (waardeverminderingen worden dus geboekt in mindering van het bedrag van de vordering).

Indien het risico door een kredietverzekering is gedekt, zal men voor de berekening van de waardevermindering enkel rekening houden met het niet-verzekerde gedeelte van de vordering.

Forfaitaire waardeverminderingen op vorderingen

Waardeverminderingen op vorderingen met identieke juridische kenmerken mogen globaal geacteerd worden.

Dit zal o.m. het geval zijn voor een groot aantal cliëntenrekeningen die kleine saldi vertonen en waarvoor geen individueel onderzoek mogelijk is (rekeningen van telefoon, elektriciteit, gas, water, uitgevers, garages, enz.).

Hiervoor wordt dan een globaal bedrag verrekend op basis van ervaring uit het verleden.

Forfaitaire methoden voor het bepalen van de waardeverminderingen op vorderingen: % op de gefactureerde verkopen

- vertrekbasis: een gedeelte van de omzet zal nooit worden betaald
- berekening van het verliespercentage op basis van gegevens uit het verleden:
$$\frac{\text{verloren vorderingen op facturaties in periode X}}{\text{bedrag van de gefactureerde verkopen in periode X}}$$
- toepassing van het verliespercentage op het gefactureerd bedrag van de afgesloten periode.

Forfaitaire methoden voor het bepalen van de
waardeverminderingen op vorderingen:
% op de nog uitstaande vorderingen

- vertrekbasis: een gedeelte van de uitstaande vorderingen zal nooit worden geïnd
- berekening van het verliespercentage op basis van gegevens uit het verleden:
$$\frac{\text{verloren vorderingen op uitstaande in periode X}}{\text{bedrag van de uitstaande vorderingen in periode X}}$$
- toepassing van het verliespercentage op het bedrag van de uitstaande vorderingen van de afgesloten periode.

“Aging”-methode

Analyse volgens ouderdom van de nog uitstaande vorderingen.

Categorie	% Afwaardering
1 Nog niet vervallen	0 %
2 Vervallen sinds 1-30 dagen	2 %
3 Vervallen sinds 31-90 dagen	5 %
4 Vervallen sinds 90-180 dagen	25 %
5 Vervallen sinds >180 dagen	50 %
6 Faillissement of gerechtelijk akkoord	100 %

- ⇒ individueel indien mogelijk
- ⇒ zoniet % afgeleid uit ervaring

Boeking van een waardevermindering

Wanneer wordt vastgesteld dat de debiteur zich in financiële moeilijkheden bevindt:

Overboeking naar dubieuze debiteuren:

debet 407 Dubieuze debiteuren
credit @ 400 Handelsvorderingen (nominale waarde)

Boeking van de waardevermindering:

debet 6340 Waardevermindering op handelsvorderingen
credit @ 409 Geboekte waardeverminderingen
(excl. BTW)

Boeking van de terugneming van de waardevermindering

Waardeverminderingen die in een vorig boekjaar of in vorige boekjaren werden geboekt en die volgens een actuele beoordeling niet meer nodig zijn, moeten worden teruggenomen:

debet 409 Geboekte waardeverminderingen
credit @ 6341 Terugneming van de waardevermindering op
handelsvorderingen

m.a.w. de terugnemingen (rekening 6341) worden van de toevoegingen tijdens het boekjaar (rekening 6340) afgetrokken en het netto-resultaat (saldo 6340 - 6341 = 634) wordt opgenomen in de rubriek II E van de resultatenrekening.

Boeking van een definitief verlies

debet 409 Geboekte waardeverminderingen
 credit @ 6341 Terugneming van de waardevermindering
 op handelsvorderingen

debet 642 Minderwaarden op de realisatie van
 handelsvorderingen
 411 Op verloren vorderingen te recupereren BTW
 credit @ 407 Dubieuze debiteuren
 of
 400 Handelsvorderingen

Toelichting bij de jaarrekening

De toevoegingen en terugnemingen van waardeverminderingen op handelsvorderingen worden in de resultatenrekening netto voorgesteld (gecompenseerd). De mogelijkheid bestaat dus dat u hier een negatieve bedrijfskost heeft. In de toelichting bij de jaarrekening dient u de uitsplitsing wel op te nemen:

D. WAARDEVERMINDERINGEN (post 631/4)				
1. Op voorraden en bestellingen in uitvoering				
. geboekte		9110	+0.00	+0.00
. teruggenomen	(-)	9111	+0.00	+0.00
2. Op handelsvorderingen				
. geboekte		9112	+0.00	+0.00
. teruggenomen	(-)	9113	+0.00	+0.00

Toelichting bij de jaarrekening

Wanneer de fiscale belastbaarheid van de aangelegde waardeverminderingen aanleiding geeft tot een aanzienlijk verschil tussen de boekhoudkundige winst en de fiscale winst, kan u in de toelichting bij de jaarrekening daarvan melding maken:

VOL. 17 (deel 1)

XV. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT, in euro's

B. BELANGRIJKSTE OORZAKEN VAN DE VERSCHILLEN TUSSEN DE WINST VOOR BELASTINGEN, zoals die blijkt uit de jaarrekening, EN DE GERAAMDE BELASTBARE WINST, met bijzondere vermelding van die welke voortvloeien uit het tijdsverschil tussen de vaststelling van de boekwinst en de fiscale winst (in de mate waarin het resultaat van het boekjaar op belangrijke wijze werd beïnvloed op het stuk van de belastingen)

	Boekjaar
	+0.00
	+0.00
	+0.00
	+0.00

15

Toelichting bij de jaarrekening

In de gevallen waarin, bij gebreke aan objectieve beoordelingscriteria, de waardering van de voorzienbare risico's, de mogelijke verliezen en de ontwaardingen onvermijdelijk aleatoir is, wordt hiervan melding gemaakt in de toelichting, wanneer de betrokken bedragen belangrijk zijn (artikel 33 van het K.B. van 30/01/2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen).

16

Waardeverminderingen: fiscaal

De waardeverminderingen zijn aan fiscale beperkingen gebonden die in vele gevallen lager liggen dan wat boekhoudkundig nodig was en derhalve werd geboekt.

Deze fiscale beperkingen kunnen niet ingeroepen worden om de nodige waardeverminderingen op vorderingen niet te boeken bij afsluiten van het boekjaar (algemene normen van voorzichtigheid, oprechtheid en goede trouw).

Waardevermindering: inkomstenbelasting

Waarschijnlijke verliezen: voorwaarden voor fiscale vrijstelling:

- scherp omschreven verliezen
- die volgens de aan de gang zijnde gebeurtenissen “waarschijnlijk” zijn
- boeking op afzonderlijke rekening
- vermelding in opgave 204.3
- strikte naleving eenjarigheidsbeginsel

Waardevermindering: inkomstenbelasting

Waarschijnlijk verlies:

De verliezen moeten scherp omschreven worden, d.w.z. dat ze betrekking moeten hebben op één of meer welbepaalde vorderingen en dat ze voor elke vordering gerechtvaardigd moeten worden door feiten die zich in de loop van het boekjaar hebben voorgedaan (eenjarigheidsbeginsel) en die bij het einde daarvan nog bestaan.

Fiscale aangifte

B. VRIJGESTELDE GERESERVEERDE WINST		
	Toestand bij het begin van het belastbare tijdperk	Toestand op het einde van het belastbare tijdperk
a) Waardeverminderingen op handelsvorderingen	 301	 316
b) Voorzieningen voor risico's en kosten	 302	 317
c) Uitgedrukte niet verwezenlijkte meerwaarden	 303	 318
d) Verwezenlijkte meerwaarden, andere dan onder e), f) en g)	 304	 319
e) Gespreid te belasten verwezenlijkte meerwaarden	 305	 320
f) Meerwaarden op bedrijfsvoertuigen	 306	 321
g) Meerwaarden op zeeschepen	 307	 322
h) Investeringsreserve	 308	 323
i) Tax-Shelter erkende audiovisuele werken	 309	 324
j) Andere vrijgestelde bestanddelen	 310	 325
k) Totalen	 315	 326

Waardevermindering: inkomstenbelasting

Fiscale aangifte:

Wanneer u vóór de sluiting van het faillissement (of vóór een geïndividualiseerd attest) een vordering definitief afboekt, kan uw belastingcontroleur een “onderschatting van activa” vaststellen en dat bedrag bij de belastbare winst voegen.

Waardevermindering: inkomstenbelasting

Definitieve verliezen: voorwaarden voor fiscale vrijstelling:

- afsluiting faillissement
- geïndividualiseerd attest van de curator (moet een welbepaalde schuldvordering vermelden waarvan bij de vereffening niet de minste betaling kan worden verkregen)

BTW bij faillissement en gerechtelijk akkoord

Belastingplichtigen kunnen hun recht op teruggave BTW uitoefenen:

- in geval van faillissement:
vanaf de datum van het vonnis van faillietverklaring
- in geval van gerechtelijk akkoord:
vanaf de datum van definitieve opschorting voor de schuldverminderingen die in het herstelplan zijn opgenomen

Indien de klant later toch betaalt, dient de BTW aan de staat teruggestort te worden.

Vragen ?

Waardeverminderingen
op handelsvorderingen

